

Sprawozdanie z działalności Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego za okres 01.01.2016 – 31.12.2016

1. FUNDACJA ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO

Adres siedziby: ul. M. Kopernika 17, 00-359 Warszawa
Data wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym: 15.04.2008
KRS: 0000303048
REGON: 141382050

Członkowie Zarządu:

Prezes – Jacek Królikowski, Prymasa Tysiąclecia 85/48, 01-242 Warszawa

2. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ, OPIS GŁÓWNYCH ZDARZEŃ:

Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (FRSI) pomaga mieszkańcom małych miejscowości korzystać z możliwości nowych technologii. W efekcie mają oni dostęp do praktycznej wiedzy. Uczą się rozwiązywać konkretne problemy swoich społeczności i realizować ich aspiracje. Twórczo poszukują nowych pomysłów i wspólnie je realizują. Fundacja dociera do swoich odbiorców poprzez biblioteki i organizacje pozarządowe. Jej pierwszym zadaniem była realizacja ogólnopolskiego [Programu Rozwoju Bibliotek](#) – przedsięwzięcia Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, które w latach 2009-2015 było wspierane przez Fundację Billa i Melindy Gatesów. Dzięki Programowi tysiące bibliotek publicznych w małych miejscowościach pełni rolę lokalnych centrów aktywności, gdzie mieszkańcy spędzają czas, rozwijają zainteresowania, zdobywają nowe umiejętności i wspólnie działają. FRSI prowadzi także inne projekty wspierające rozwój lokalny z wykorzystaniem nowych technologii, m.in. [Sektor 3.0. Nowe technologie lokalnie](#), [Link do przyszłości](#), [MobiLab – roboty i tablety w Twojej szkole](#) czy [e-Mocni: cyfrowe umiejętności, realne korzyści](#). Więcej informacji: <http://frsi.org.pl>.

Rok 2016 był dziewiątym rokiem działalności FRSI. Na dzień 31.12.2016 Fundacja zatrudniała 14 osób (o jedną osobę więcej w porównaniu z rokiem poprzednim według stanu na koniec grudnia 2015 roku). Firma Perfectum-Audit Doradcy Finansowo-Księgowi Sp. z o.o. kontynuowała obsługę księgowości i spraw kadrowo-płacowych Fundacji, natomiast radca prawny Ewa Marciniak-Mikulewicz kontynuowała prowadzenie spraw prawnych Fundacji.

W 2016 roku odbyły się **trzy posiedzenia Rady Fundacji**. Członkowie Rady m. in.: zatwierdzili sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Fundacji za rok 2015, przyjęli roczny plan działania i plan finansowy na rok 2016, a także dokonali wyboru audytora do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za rok 2015. Ponadto Rada udzieliła absolutorium z wykonania obowiązków przez Zarząd za rok 2015 oraz przyjęła rezygnację Rafała Kramzy z funkcji prezesa zarządu z dniem 29 lutego 2016 roku, powołując na to stanowisko dotychczasowego wiceprezesa Jacka Królikowskiego. Rezygnacja Rafała Kramzy była związana z objęciem przez niego funkcji prezesa powołanej przez FRSI spółki Dimpact.

Akt Założycielski **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą „Dimpact” /Digital Impact/** został przyjęty w formie aktu notarialnego z dniem 2 marca 2016 roku. Prezesem zarządu spółki został Rafał Kramza, zastąpiony w październiku 2016 roku przez Mariusza Boguszewskiego. Powołanie spółki ma dwa długofalowe cele: finansowy (pozyskiwanie dodatkowego kapitału na rozwój FRSI – zysk spółki będzie przeznaczony na zasilenie funduszu statutowego Fundacji oraz bieżące funkcjonowanie i rozwój spółki) oraz pozafinansowy (eksploracja nowych obszarów działań, dostęp do nowych zasobów, partnerów, nowy język komunikacji, badanie rynkowego potencjału wybranych produktów/działania FRSI). Spółka będzie prowadzić działalność edukacyjną, eventową oraz badawczą w zakresie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych dla rozwoju indywidualnego i instytucjonalnego. Jej produkty będą bazowały przede wszystkim na doświadczeniach FRSI.

Najważniejsze działania podjęte przez FRSI w 2016 roku

PROGRAM ROZWOJU BIBLIOTEK

program
rozwoju
bibliotek

Po zakończeniu w marcu 2015 roku zasadniczej fazy Programu Rozwoju Bibliotek wspieranej przez Fundację Gatesów, zgodnie z pierwotnymi założeniami, FRSI kontynuuje wybrane działania wspierające trwałość efektów programu, będące elementem wypracowanej wspólnie z Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności i Fundacją Gatesów strategią trwałości PRB. Główne założenia strategii to wspieranie wykorzystania nowych

technologii w ofercie bibliotek oraz w sposobie ich działania, wzmacnianie potencjału zespołów bibliotek poprzez sieciowanie bibliotekarzy oraz zapewnianie im dostępu do nowatorskich i nieszablonych inicjatyw prowadzonych przez biblioteki, a także rozwijanie umiejętności rzeczniczych pracowników bibliotek oraz wspieranie współpracy bibliotek z lokalnym środowiskiem. Środki na te działania pochodzą przede wszystkim od Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Zasadnicza faza Programu składała się z czterech komponentów: (i) wyposażenia bibliotek w sprzęt informatyczny; (ii) szkoleń dla bibliotekarzy; (iii) wzmacniania instytucji środowiska bibliotecznego; (iv) promocji bibliotek. Programem łącznie objętych zostało 3.808 placówek bibliotecznych (bibliotek gminnych wraz z filiami) z 1.256 gmin wiejskich i małych miast z całej Polski, co stanowi blisko 60% placówek bibliotecznych położonych na tych obszarach. Nabór bibliotek został przeprowadzony w formie ogólnopolskiego konkursu zgłoszeń w trzech rundach: w 2009 roku (610 bibliotek gminnych, ponad 1.800 placówek), w roku 2011 (498 bibliotek, niemal 1.500 placówek) i w 2013 roku (149 bibliotek gminnych, ponad 480 placówek). Łączny budżet zasadniczej fazy Programu Rozwoju Bibliotek wspieranego przez Fundację Gatesów wynosił ok. 33,2 mln USD. Archiwum działań zasadniczej fazy Programu znajduje się na stronie: <http://programrozwojubibliotek.org/>, natomiast jego podsumowanie - publikacja "[Biblioteka! Więcej niż myślisz. Sześć lat Programu Rozwoju Bibliotek](#)". Polecamy także lekturę raportu pt. "[Do czego służą biblioteki?](#)" z badania wpływu Programu Rozwoju Bibliotek na użytkowników bibliotek.

Poniżej przedstawiamy działania zrealizowane w ramach Programu Rozwoju Bibliotek w 2016 roku:

- >> FRSI kontynuuje wsparcie dla dyrektorek i dyrektorów bibliotek, którzy w 2015 roku wzięli udział w szkoleniach z przywództwa pt. „**Kieruj w dobrym stylu**”. Celem szkoleń był rozwój kompetencji zarządczych i przywódczych: kierowania zespołem, komunikacji, współpracy z otoczeniem, umiejętności przekonywania, argumentowania i prezentacji własnych opinii (szkolenia były prowadzone przez trenerów Fundacji Szkoła Liderów). Kontynuacja polega na wspieraniu 26 inicjatorów spotkań lokalnych grup dyrektorów. Inicjatorzy stworzyli ok. 20 takich grup w całej Polsce (wyjątkiem jest woj. zachodniopomorskie, w którym nie działa żaden inicjator), które służą dzieleniu się wiedzą i doświadczeniami oraz wspólnemu rozwiązywaniu problemów, jakie napotykały osoby zarządzające bibliotekami. Wsparcie obejmowało m.in. dwudniowe szkolenie inicjatorów w Olsztynie nt. dynamiki zmiany i wspierania innych w procesie zmian, mające pomóc inicjatorom w prowadzeniu lokalnych spotkań z wykorzystaniem elementów coachingu grupowego, oraz superwizje.
-
- >> FRSI kontynuuje realizację przedsięwzięcia "**Strefy innowacji**", w którym biblioteki inicjują, testują i upowszechniają innowacje społeczne odpowiadające na konkretne lokalne potrzeby. W fazie pilotażowej uczestniczyło 5 bibliotek (z Grodziska Mazowieckiego, Jarocina, Oświęcimia, Piekar Śląskich, Wieliczki) (od października 2013 roku), a w fazie wdrożeniowej (od grudnia 2014 roku) - 20 bibliotek z następujących miast: Cieszyna, Dąbrowy Górniczej, Głogowa, Gołdapi, Jasła, Jeleniej Góry, Krosna, Krotoszyna, Kwidzyna, Łap, Morąga, Nowego Tomyśla, Oławy, Piaseczna, Piotrkowa Trybunalskiego, Przasnysza, Sępólna Krajeńskiego, Słupska, Sopotu i Suchej Beskidzkiej. W 2016 roku dalszy, aktywny udział w projekcie zadeklarowało 18 bibliotek (bez Piekar Śląskich – uczestnika fazy pilotażowej, oraz Dąbrowy Górniczej, Morąga, Krotoszyna, Kwidzyna i Oławy – uczestników fazy wdrożeniowej, z uwagi na zmiany kadrowe). Wsparcie w 2016 roku polegało na umożliwieniu sieciowania stref między sobą, a także dzieleniu się doświadczeniem. Powstało 5 grup skupionych wokół następujących obszarów tematycznych, zgłoszonych przez strefy: 1). Współpraca Biblioteki z NGO i instytucjami na poziomie lokalnym, 2). Nowe kompetencje bibliotekarzy, 3). Innowacje w
-

bibliotece - od koncepcji do realizacji, 4). Wspieranie przez biblioteki i partnerów grup wykluczonych, 5). Wykorzystanie nowych technologii w pracy z młodzieżą. W lipcu i sierpniu strefy wzięły udział w konkursie dotyczącym nauki programowania pt. "Wakacje z Finchem". Każda ze stref otrzymała na okres wakacji z FRIS 5 robotów Finch celem wypracowania scenariuszy zajęć i filmów promujących naukę programowania. Cztery zwycięskie scenariusze i filmiki zostały nagrodzone tabletami i były promowane na portalach prowadzonych przez FRIS. 23-25 listopada 2016 roku odbyła się trzydniowa konferencja Stref Innowacji w Jarocinie pt. „Strefa dobrze rokująca”, zorganizowana we współpracy z miastem Jarocin. Poza przedstawicielami 18 stref innowacji zaproszeni zostali także przedstawiciele samorządów. W spotkaniu udział wzięło łącznie 100 osób ze stref i około 300 mieszkańców Jarocina i okolic, dla których strefowicze zorganizowali i przeprowadzili warsztaty na temat cybernetyki, programowania, tworzenia książki dotykowej, montażu i obróbki filmów, tworzenia gier planszowych, podstawy Internetu, bezpieczeństwa w sieci, kaligrafii i zajęcia plastyczne dla najmłodszych. W 2016 roku przedstawiciele stref przygotowali też wspólną publikację - zbiór dobrych praktyk dla bibliotek w obszarach pracy z osobami wykluczonymi i z młodzieżą, współpraca z organizacjami pozarządowymi, a także wprowadzania innowacji.

- >> Kontynuowane było wsparcie **sieci LABIB**, składającej się obecnie z 44 aktywnych i gotowych do dzielenia się wiedzą bibliotekarzy, a także osób współpracujących z bibliotekami. Program jest realizowany od 2012 roku, a jego głównym celem jest inspirowanie środowiska bibliotekarskiego do stałego rozwijania działalności bibliotek. Jest to program leaderski oparty na cyklicznych spotkaniach warsztatowych i działaniach podejmowanych przez jego uczestników na rzecz środowiska bibliotecznego. Częścią programu jest portal labib.pl - licząca ok. 3 tysiące zarejestrowanych użytkowników platforma wymiany dobrych praktyk w branży bibliotecznnej. W portalu zamieszczono dotychczas blisko 1.600 inspiracji projektowych i artykułów, z których mogą skorzystać bibliotekarze (inspiracje to gotowe scenariusze działań do przeprowadzenia np. w bibliotece). Ponadto na portalu labib.pl działa 7 forów branżowy wśród bibliotekarzy realizujących podobne projekty.

Model funkcjonowania sieci LABiB przechodzi transformację – od struktury zainicjowanej i organizowanej przez FRIS do niezależnej grupy osób skupionych wokół wspólnych celów i filozofii działania pod hasłem „Dziel się wiedzą, mnoż pomysły!”, będącej w partnerskiej relacji z FRIS. Wewnątrz grupy trwają dyskusje na temat powołania opiniotwórczego środowiskowego stowarzyszenia.

W 2016 odbyły się dwa ogólnopolskie spotkania sieci, w coraz większym stopniu przygotowywane i prowadzone przez uczestników programu. Podczas spotkań Labibianie debatowali nad przyszłością sieci, pracowali nad produktami LABiB oraz wzmacniali kompetencje sieci pozwalające na jej usamodzielnienie. Zdobywali również wiedzę nt. pozyskiwania środków i tworzenia strategii organizacji.

Ponadto członkowie sieci Labib realizowali działania adresowane do bibliotekarzy spoza sieci, które obejmowały m.in. a) dwa Lokalne Spotkania LABiB na Śląsku i w Małopolsce poświęcone wymianie doświadczeń; b) uruchomienie projektu Ambasadorzy LABiB – konsultacji tematycznych skierowanych do bibliotek a świadczonych przez ekspertów w swoich dziedzinach będących członkami sieci; c) projekt grywalizacyjny - zaprojektowanie i przeprowadzenie kilkunastu gier na platformie "MamBoGram"; d) Bibliothackaton – maraton programistyczno-projektowy, podczas którego wypracowywane zostały nowatorskie rozwiązania dla bibliotek.

Równolegle został przeprowadzony rozwój portalu labib.pl, który obejmował usprawnienie funkcjonalności forum i wdrożenie mapy Ambasadorów. W 2016 roku na portalu labib.pl Labibianie we współpracy z FRIS zorganizowali cykl miesięcy tematycznych (10) obejmujący takie zagadnienia jak: promocja, seniorzy w bibliotece, edukacja ekonomiczna i wzmacnianie przedsiębiorczości, wielokulturowość, aktywność społeczna i obywatelska mieszkańców, praca z użytkownikiem niepełnosprawnym, wzmacnianie aktywności obywatelskiej młodzieży, nauka programowania, mapa Ambasadorów, wolontariat. W ramach cyklu odbyło się około 30 webinarów oraz zostały opublikowane nowe inspiracje i artykuły na portalu labib.pl związane z tematyką poszczególnych miesięcy tematycznych.

- » 17 i 18 listopada 2016 roku odbył się **VII kongres bibliotek pod hasłem "Biblioteka to ja!"** – po raz pierwszy poza Warszawa – w Fabryce Sztuki w Łodzi. Tematyka kongresu koncentrowała się na osobach bibliotekarek i bibliotekarzy – na ich indywidualnym rozwoju i wzmocnieniu w różnorodnych rolach, jakie pełnią na co dzień. Wydarzenie cieszyło się ogromnym zainteresowaniem bibliotekarek i bibliotekarzy.

Finalnie, około 200 osób wzięło udział w 12 warsztatach i 3 sesjach prezentacji w ramach trzech bloków tematycznych ("Edukacja to ja!", "Dobry plan to ja!" oraz "Innowacja to ja"), a także w „niekonferencji” (w ramach bloku "Ciekawość to ja!"), podczas której odbyło się 10 dyskusji na tematy zgłoszone i wybrane już w trakcie wydarzenia. Kongres otworzyło wystąpienie Sylwii Chutnik, podczas inauguracji ogłoszono też zwyciężczynie konkursu stypendialnego im. Olgi Rok, a firma Microsoft oficjalnie przekazała FRISi blisko 80 tysięcy dolarów na realizację projektu „Link do przyszłości. Zaprogramuj swoją karierę”.

Kongresowi towarzyszył BiblioHakaton – programistki i programiści szukali innowacyjnych technologicznych rozwiązań dla bibliotek. Powstały pomysły na takie narzędzia jak: Tinder dla książek, wyszukiwarka pozwalająca na zlokalizowanie książki w przestrzeni biblioteki czy aplikacja z bazą programów (open source'owych) omijająca blokady komputerów bibliotecznych.

- » Podobnie jak w ubiegłych latach, FRISi wsparła merytorycznie i finansowo (dzięki środkom Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności) konkurs w ramach **stypendium im. Olgi Rok**, który koordynuje Akademia Rozwoju Filantropii. Laureatki konkursu (w obydwu kategoriach – biblioteki mniejsza i większe) otrzymują po 5.000 PLN stypendium z przeznaczeniem na wybrany przez siebie cel związane z ich rozwojem osobistym, np. na wydanie własnego tomiku poezji, podróż czy nawet kurs obsługi kos spalinowych i kurs pilarsz-drwała.

W piątej edycji konkursu wpłynęło 68 zgłoszeń (16 w kategorii bibliotek mniejszych, 52 w kategorii bibliotek większych), o 20 zgłoszeń więcej niż w poprzedniej edycji. Laureatkami zostały: Natalia Stępień (Biblioteka Publiczna MiG Centrum Kultury Pniewy) i Karolina Suska (Gminna Biblioteka i Dom Kultury); wyróżnione: Anita Rucioch-Gołek (Biblioteka Publiczna w Zbąszyniu), Monika Bąder (Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży nr 25 w Warszawie), Katarzyna Wituś (Miejska Biblioteka Publiczna w Czechowicach-Dziedzicach) oraz Dorota Kortas (Gminna Biblioteka Publiczna w Nowem). Wręczenie nagród i wyróżnień nastąpiło na listopadowym ogólnopolskim kongresie bibliotek podczas jego inauguracji m.in. przez Sylwię Chutnik, która jest członkinią kapituły konkursu od początku jego istnienia, a jednocześnie była główną mówczynią podczas otwarcia kongresu.

- » Rok 2016 był pierwszym rokiem funkcjonowania przebudowanego portalu biblioteki.org. Zgromadziliśmy w nim materiały wytworzone w czasie sześciu lat Programu Rozwoju Bibliotek i w ramach innych projektów FRISi, skierowanych do bibliotek i bibliotekarzy. Serwis zawiera przede wszystkim materiały edukacyjne (scenariusze zajęć, poradniki, webinaria, itp.) – jest miejscem zdobywania praktycznej wiedzy, uczenia się, poszukiwania i znajdowania pomysłów. Jest także narzędziem komunikacji z bibliotekami, za pomocą którego informujemy o projektach, programach, konkursach, działaniach edukacyjnych i innych propozycjach skierowanych do bibliotek i bibliotekarzy (zarówno naszych, jak i naszych partnerów). Serwis zawiera także polecane inspiracje z portalu www.labib.pl, kalendarz (np. ogłoszenia o grantach dla bibliotek) a także strony tematyczne – zebrane materiały i informacje poświęcone tematom ważnym dla bibliotekarzy lub takim, które w sposób szczególny chcemy promować wśród bibliotekarzy (np. strona o rzecznictwie na rzecz bibliotek czy strona poświęcona organizacji spotkań w bibliotekach). Wirtualny Segregator, dawniej stanowiący integralną część portalu www.biblioteki.org jako narzędzie do zarządzania danymi bibliotek-uczestników PRB, został zamknięty. Statystyka serwisu (dane według Google Analytics) - od 1 października do 31 grudnia 2016 roku: 45.542 sesje, 16.306 użytkowników, 91.690 odsłony.
- » **Profil Programu Rozwoju Bibliotek w serwisie Facebook** ma już ponad 4.300 fanów – bibliotekarzy, studentów, partnerów i przyjaciół Programu (wzrost o blisko 700 fanów w porównaniu z rokiem 2015). Jest wykorzystywany do promowania Programu i działań Fundacji skierowanych do bibliotek, promowania innowacyjnych działań podejmowanych w bibliotekach oraz do zbierania opinii w ramach prowadzonych przez Fundację działań.
- » W 2016 roku FRISi kontynuowała organizowanie **webinariów** (interaktywnych wykładów on-line dla dużych grup – do 500 osób). Obecnie są one standardem w realizowanych przez nas akcjach i

projektach. Łącznie w przeprowadzonych dotychczas 152 webinarium uczestniczyło 9.309 osób (stan na koniec lutego 2017 roku). Ich tematyka obejmowała przede wszystkim wybrane aspekty realizacji Programu Rozwoju Bibliotek oraz innych projektów i akcji podejmowanych przez Fundację). Nagrania webinarium są sukcesywnie udostępniane na portalu biblioteki.org (w zakładce „Webinaria”) oraz na [kanale YouTube](#). Pod koniec 2016 roku webinarium realizowano w oparciu o nowe szablony prezentacyjne, wprowadzono także rejestrację na webinarium oraz zaktualizowano niezbędne informacje prawne dotyczące udziału w webinarium. Wprowadzono także nowe regulacje dotyczące korzystania z webinarium na subkoncie FRSI przez członków sieci Labib i Mobilnych Doradców, tak aby mogli je realizować samodzielnie.

- >> W 2016 roku został wyprodukowany kurs e-learningowy dla bibliotekarzy i bibliotekarek na temat rzecznictwa, składający się z 11 modułów: 1) Wstęp - czym jest rzecznictwo i dlaczego warto je prowadzić; 2) Zasoby - zasoby, jakimi dysponuje biblioteka, aby prowadzić działania rzecznicze; 3) Problem rzeczniczy - analiza, jakiego rodzaju problemy można rozwiązać za pomocą rzecznictwa; 4) Cele - ustalenie celów rzecznictwa; 5) i 6) Adresaci - bezpośredni i pośredni adresaci rzecznictwa i ich analiza; 7) Przekaz - jak stworzyć skuteczny przekaz rzeczniczy; 8) Prezentacja o bibliotece - jak zaprezentować bibliotekę na posiedzeniu rady gminy; 9) Działania regularne i kampanie rzecznicze - jak je prowadzić; 10) Relacje z mediami - kontakty z dziennikarzami; 11) Strona internetowa i media społecznościowe - jak wykorzystywać je w działaniach rzeczniczych. Główną bohaterką kursu jest bibliotekarka Alicja - to właśnie z nią uczestnicy kursu będą uczyć się i przechodzić po kolei wszystkie części szkolenia. Moduły zostały wyprodukowane w narzędziu Articulate Storyline, zostały do nich dodane także nagrania lektorskie. Kurs zostanie udostępniony w 2016 roku na platformie Moodle FRSI.

SEKTOR 3.0. NOWE TECHNOLOGIE LOKALNIE

W 2016 roku FRSI kontynuowała rozpoczęty w maju 2012 roku program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności „**Nowe Technologie Lokalnie**” (obecnie: **Sektor 3.0. Nowe Technologie Lokalnie**) – proces rebrandingu zakończył się na początku 2017 roku). Celem programu jest podnoszenie wiedzy i umiejętności przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych w zakresie wykorzystania nowych technologii w bieżącej działalności. Czwarta edycja przedsięwzięcia zakończyła się we wrześniu 2016 roku, a piąta jest realizowana od października 2016 roku (potrwa do końca września 2017 roku).

Program składa się z działań o charakterze lokalnym i ogólnopolskim.

Działania o charakterze lokalnym są kierowane do wybranej grupy organizacji pozarządowych z małych miejscowości, którym oferowane są m.in. specjalistyczne szkolenia i wsparcie sieci tzw. Mobilnych Doradców ICT. W ramach czwartej edycji, po zrekrowaniu nowych członków sieci, 80 doradców udziela stałego wsparcia szkoleniowego i doradczego lokalnym organizacjom pozarządowym w zakresie bieżącego wykorzystania sprzętu i oprogramowania oraz pośredniczy w poszukiwaniu partnerów do współpracy przy projektach z obszaru ICT (łącznie zrealizowano przeszło 3.000 usług doradczych).

W ramach programu funkcjonuje także sieć TechKlubów w 16 miastach w całej Polsce, które mają formę cyklicznych, nieformalnych spotkań osób zainteresowanych szerszym zastosowaniem ICT przede wszystkim w sektorze organizacji pozarządowych. W trakcie spotkań uczestnicy dzielą się doświadczeniami z wykorzystaniem technologii, rozmawiają o nowych trendach i narzędziach oraz sposobach ich użycia. Takie spotkania sprzyjają także nawiązywaniu relacji (sieciowaniu) i współpracy przedstawicieli trzeciego sektora, biznesu i nauki. W 2016 roku w spotkaniach wzięło udział blisko 4.000 osób.

Działania o charakterze ogólnopolskim: w maju 2016 roku w Warszawie została zorganizowana kolejna konferencja „Sektor 3.0. Technologie w organizacjach pozarządowych”, w której wzięło udział blisko 600 osób – przedstawicieli organizacji pozarządowych, świata biznesu, nauki i administracji publicznej. Warsztaty i prezentacje prowadziło blisko 60 prelegentów z kraju i z zagranicy. Odbyły się również pokazy najnowszych technologii i targi rozwiązań technologicznych dla trzeciego sektora. Wydarzenie, którego hasłem przewodnim było „HumanTech”, aktywnie wspierali partnerzy biznesowi, w tym firmy Orange Polska, Microsoft, Intel oraz Uber. W trakcie konferencji po raz kolejny przyznano specjalną nagrodę „Nowe Technologie Lokalnie Sektor 3.0” dla organizacji mającej szczególnie dorobek w promowaniu ICT w trzecim sektorze. Nagrodę w wysokości 40.000 PLN otrzymała Fundacja TUS z Warszawy. Filmowa relacja z konferencji jest dostępna [tutaj](#).

Elementem programu jest także serwis tematyczny www.technologie.ngo.pl, będący częścią portalu dla organizacji pozarządowych www.ngo.pl. Serwis, aktywnie rozwijany w 2016 roku, składa się z kilku bloków tematycznych, strefy blogerów, mediateki oraz narzędziownika.

Projekt jest finansowany ze środków PAFW. Wartość obecnej edycji to blisko 1,7 mln PLN.

LINK DO PRZYSZŁOŚCI. ZAPROGRAMUJ SWOJĄ KARIERE

Między styczniem a grudniem 2016 r. była realizowana druga edycja projektu „Link do przyszłości” Zaprogramuj swoją karierę” (wcześniej projekt był realizowany pod nazwą: „Link do przyszłości. Młodzi. Internet. Kariera”). Jej celem było zachęcanie do nauki kodowania młodych osób w wieku 10-15 lat z terenów wiejskich i miast do 100 tys. mieszkańców. Projekt jest realizowany ze środków Microsoft w ramach

inicjatywy YouthSpark (grant w wysokości 78.500 USD) we współpracy z działem edukacyjnym Microsoft (DX Team). W ramach projektu w bibliotekach i szkołach odbywały się 1,5-godzinne warsztaty dla uczniów klas 4-6 szkół podstawowych oraz gimnazjalistów, zachęcające ich do nauki programowania. W trakcie warsztatów uczestnicy rozmawiali o tym, czym jest kodowanie, stworzyli swoje pierwsze aplikacje z wykorzystaniem atrakcyjnego graficznie języka Scratch, a także napisali własne programy do sterowania robotami Finch (zakupionymi przez FRIS w ramach Programu Rozwoju Bibliotek). Przedsięwzięcie zostało objęte patronatem Ministra Cyfryzacji i Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Warsztaty były prowadzone przez 22 młodych trenerów – specjalistów ICT. Dla większości uczestników było to pierwsze spotkanie z kodowaniem. Praktycznie wszyscy ocenili warsztaty pozytywnie, a niemal 90% wyraziło chęć kontynuowania nauki programowania. W 2016 roku odbyło się ponad 200 warsztatów, w których wzięło udział ponad 3.350 osób w wieku 10-15 lat. W obu edycjach projektu odbyło się łącznie 422 warsztaty, w których wzięło udział łącznie ponad 7.350 osób w wieku 10-15 lat.

Warsztaty zorganizowały w większości biblioteki - poza tym organizatorami były także szkoły, ośrodki kultury i organizacje pozarządowe. Zdecydowana większość z nich odbyła się na wsiach lub w małych miejscowościach.

Chętne instytucje uczestniczące w projekcie otrzymały również wsparcie w powołaniu Lokalnego Klubu Kodowania – miejsca, w którym uczestnicy warsztatów „Linku do przyszłości” oraz inne zainteresowane osoby mogą rozwijać swoje umiejętności programistyczne. W ramach oferowanego wsparcia mogą liczyć na gotowe scenariusze i materiały edukacyjne, wypożyczenia robotów Finch (na okresy dwumiesięczne), a także udział w spotkaniach online i offline o charakterze szkoleniowym i sieciującym. Od stycznia 2016 r. powołanych zostało 175 Lokalnych Klubów Kodowania, które zorganizowały już ponad 2.000 warsztatów, a swoimi działaniami dotarły do ponad 12.000 osób. Zachęcamy do obejrzenia krótkiego filmu prezentującego działalność Lokalnego Klubu Kodowania w Gminnej Bibliotece Publicznej w Murowie (woj. opolskie).

We wcześniejszych edycjach projektu w latach 2012-2015 pod nazwą „Link do przyszłości. Młodzi. Internet. Kariera”, którego celem było wspieranie młodych ludzi w nieszablonowym planowaniu swojej kariery z uwzględnieniem możliwości jakie dają nowe technologie, udział wzięło łącznie około 40.000 młodych osób w wieku 15-19 lat.

ZIELONE GRY

W kwietniu 2016 roku FRIS zakończyła realizację projektu „Zielone Gry. Biblioteki i organizacje pozarządowe włączają młodych do gry o przyrodę”, którego celem było zwiększenie wiedzy młodzieży nt. ekologii poprzez działania edukacyjne prowadzone przez organizacje pozarządowe i biblioteki, w szczególności poprzez popularyzację gier planszowych o tematyce ekologicznej (www.zielonegry.crs.org.pl). Projekt był realizowany od maja 2014 roku przez Stowarzyszenie Centrum Rozwiązań Systemowych we współpracy z FRIS oraz Fundacją Ekorozwoju. Rolą FRIS była promocja projektu wśród bibliotek, współpraca przy tworzeniu scenariuszy wykorzystania gier oraz popularyzacja idei

gier ekologicznych w bibliotekach. Całkowity budżet projektu to 987.192 PLN (w tym część dotacji po stronie FRSI 27.792 PLN). Finansowanie pochodziło ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014, którego operatorem jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W ramach projektu Centrum Rozwiązań Systemowych przygotowało internetową „Gry z Klimatem” oraz planszową grę „Władcy Doliny”. Zostały także przygotowane scenariusze do wszystkich gier („Gra z Klimatem”, „Władcy Doliny”, „Ropa z Catanu”) oraz materiały edukacyjne dla beneficjentów projektu (m.in. filmy i quizy). W siedmiu miastach zostały przeprowadzone szkolenia dla 161 uczestników projektu – bibliotekarzy i przedstawicieli organizacji pozarządowych. Osoby, które wzięły w nich udział, zostały wyposażone w gry i materiały, dzięki którym zorganizowały rozgrywki dla młodych ludzi w swoich miejscowościach. Realizacja projektu zakończyła się w 4 kwietniu 2016 roku Festiwałem Gier (Warszawa), w którym wzięło udział ok 150 bibliotekarzy, przedstawicieli organizacji pozarządowych i innych instytucji (szkół, przedsiębiorców). Na festiwalu FRSI prowadziła warsztat pt. „Gry w edukacji pozaformalnej”.

YOUR KITE

Projekt o pełnym tytule „**YourKITE – Inicjatywa na rzecz poszerzenia wiedzy i umiejętności młodych ludzi na temat IT i przedsiębiorczości oraz zwiększenia ich szans na zatrudnienie**” jest realizowany od września 2015 roku w ramach programu „Erasmus+” (Partnerstwa Strategiczne na rzecz Młodzieży) przez partnerstwo w składzie: Norsensus Media Forum (lider, Norwegia), Fundatia Danis (Rumunia), Fundacja Rozwoju Wolontariatu (Polska; po likwidacji zastąpiona w partnerstwie od początku 2017 roku przez Fundację Aktywnych Inicjatyw Rozwoju (FAIR) oraz FRSI. Rolą FRSI jest zajęcie się tematami metodyki edukacji dorosłych/młodzieży i orientacji zawodowej na rynku pracy. Projekt potrwa do końca czerwca 2017 roku. Jego budżet wynosi 139.138 EUR, przy czym część dotacji po stronie FRSI to 22.719 EUR.

W ramach projektu powstał podręcznik dla trenerów-wolontariuszy chcących prowadzić zajęcia z młodzieżą, obejmujący tematy takie jak: specyfika pracy z młodzieżą, wolontariat, metodyka edukacji dorosłych, doradztwo zawodowe, wsparcie przedsiębiorczości (w jęz angielskim, norweskim, rumuńskim i polskim – do pobrania [tutaj](#)). Podręcznik zawiera przewodnik metodologiczny i scenariusze zajęć z młodzieżą. Ponadto, zostało zorganizowane szkolenie metodyczne dla młodych trenerów-wolontariuszy (11-17 września 2016 roku, Ighiu k. Alba Iulia (Rumunia)). Z Polski uczestniczyły nim 6 osoby: trzy wyłonione spośród wolontariuszy związanych z bibliotekami (przez FRSI) i trzy spośród studentów-wolontariuszy związanych z Fundacją Rozwoju Wolontariatu. Łącznie w szkoleniu wzięło udział ok 18 uczestników i 4 trenerów. Szkolenie obejmowało umiejętności trenerskie dotyczące prowadzenia warsztatów dla innych młodych ludzi oraz wiedzę dotyczącą planowania kariery i rynku pracy, wolontariatu, przedsiębiorczości oraz komunikacji wizualnej. Zwieńczeniem szkolenia było poprowadzenie w parach przez uczestników własnych mini-warsztatów. Po szkoleniu trenerzy-wolontariusze w listopadzie i grudniu 2016 roku mają za zadanie przeprowadzić warsztaty dla młodzieży w wieku 14-17 lat. Do końca czerwca inne zainteresowane osoby mają możliwość uczestniczyć w konsultacjach on-line, prowadzonych w języku angielskim. Więcej informacji: <http://yourkite.org>.

DAILY INNOVATORS & DAILY EDUCATORS IN THE LIBRARIES

Projekt jest realizowany od początku października 2015 roku ze środków programu „Erasmus+” (Akcja 2: Partnerstwa Strategiczne, Edukacja dorosłych). FRSI jest liderem partnerstwa z udziałem Biblioteki Narodowej Litwy, Culture Information Systems Center z Łotwy, Biblioteki w Oppland w Norwegii i holenderskiej Reading&Writing Foundation. Biblioteka litewska i organizacja z Łotwy to grantobiorcy Fundacji Gatesów w ramach programu „Global Libraries”, z kolei Reading&Writing Foundation prowadzi rzecznictwo na rzecz bibliotek wobec Unii Europejskiej dla „Global Libraries”. W ramach projektu zostanie wypracowany i przetestowany model wielokulturowej, innowacyjnej i kreatywnej biblioteki, w tym sposoby wspierania uczenia się dorosłych w tych dziedzinach. Projekt będzie realizowany do końca sierpnia 2018 roku, a jego całkowity budżet wynosi 300.800 EUR (w tym budżet FRSI 78.426 EUR).

W ramach projektu zrealizowaliśmy badanie ilościowe (na próbie 333 bibliotek) oraz jakościowe na próbie ponad 20 bibliotek (po 6 na Litwie, Łotwie i w Polsce oraz 4 w Norwegii). Na ich podstawie został przygotowany raport „Learning experiments in the libraries”, którego ukończenie planowane jest na

marzec 2017 roku. Odbyły się także cztery wyjazdy szkoleniowe (czerwiec - październik 2016 roku, Polska, Łotwa, Norwegia, Litwa). Rozpoczęliśmy również prace nad modelem "biblioteki MIC" - czyli wielokulturowej (multicultural), innowacyjnej i kreatywnej (creative). W ramach projektu zostaną przygotowane także materiały edukacyjne dla bibliotekarzy oraz scenariusze do współpracy z użytkownikami bibliotek

BRIDGING GAPS FOR INCLUSIVE CIVIC ENGAGEMENT

Od czerwca 2016 roku FRIS realizuje projekt pt. **"Bridging Gaps for Inclusive Civic Engagement"** (program EuropeAid "Ukraine Civil Society Support Programme – 2015"). Jego liderem jest Centrum Zarządzania Kulturą we Lwowie, a partnerami: FRIS, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Ukraińskich oraz Fundacja „Pomagaem”. Celem projektu jest zwiększenie roli społeczeństwa obywatelskiego w społeczno-ekonomicznym rozwoju Ukrainy, ze szczególnym uwzględnieniem społeczności dotkniętych konfliktem na wschodzie kraju. Koncepcja projektu wykorzystuje rolę bibliotek w procesach integracji społecznej, kreowaniu przestrzeni dla organizacji pozarządowych oraz możliwości realizacji skutecznych kampanii społecznych. Budżet projektu: 600.000 EUR, w tym część FRIS ok. 34.700 EUR (z czego 10% to wkład własny). W ramach projektu FRIS jest zaangażowana w przygotowanie i realizację 3 komponentów: szkoleń z mapowania społeczności lokalnych oraz monitorowania procesu mapowania, diagnozy oraz przygotowania planów strategicznych 12 małych miast ukraińskich, a także realizację szkoleń z umiejętności przywódczych dla osób przesiedlonych. Dotychczas m.in. przeprowadzono procedurę wyboru trenerów (ukraińskich i polskiego), wypracowano podejście i metodologię szkoleń z mapowania społeczności lokalnych, przeprowadzono rekrutację dla grup inicjatywnych z miast ukraińskich, a także przeprowadzono warsztaty z mapowania społeczności lokalnych oraz z budowania umiejętności przywódczych dla osób przesiedlonych. Projekt zakończy się w czerwcu 2018 roku.

PARTNERSTWO NA RZECZ EDUKACJI FINANSOWEJ

W okresie maj-grudzień 2016 roku FRIS zrealizowała (jako partner) projekt pt. **„Partnerstwo na rzecz Edukacji Finansowej” (PREF)**, finansowany ze środków Zarządu Województwa Mazowieckiego wraz z Fundacją Microfinance Centre (lider) oraz Fundacją Innowacja i Wiedza oraz Związkiem Biur Porad Obywatelskich. Opracowano: a) zrzęby strategii edukacji finansowej 2017-2020, b) "Portret finansowy Polaka" - przegląd informacji źródłowych nt. zachowań finansowych Polaków, c) katalog kompetencji z zakresu edukacji finansowej mieszkańców, d) standardy edukacji finansowej - profil edukatora i program; e) potencjał PREF - podsumowanie doświadczenia, oferty i programów partnerów PREF. Materiały zostały zaprezentowane na seminarium pt. "Edukacja finansowa dla każdego" w Warszawie, 30 listopada 2016 roku, i są dostępne na stronie organizacji koordynującej działania PREF w 2016 roku.: <http://mfc.org.pl/pref/>. Budżet projektu to 32.110 PLN, w tym dotacja dla FRIS 4.560 PLN; wkład własny FRIS 1.400 PLN.

PREF zostało zainicjowane przez 12 organizacji pozarządowych, w tym FRIS, działających w dziedzinie edukacji finansowej. Jest nieformalną grupą organizacji i instytucji, które prowadzą działania w obszarze edukacji finansowej (<http://www.edufin.pl/index.php/partnerstwo-na-rzecz-edukacji-finansowej>). Misją PREF jest stworzenie platformy dialogu, służącej koordynacji i współpracy sektora publicznego, prywatnego i organizacji pozarządowych w celu oferowania mieszkańcom Polski - wszystkim grupom społecznym - wysokiej jakości edukacji finansowej, dopasowanej do ich potrzeb.

FRIS we współpracy z tymi samymi partnerami oraz Fundacją Wspomagania Wsi i Fundacją Warszawski Instytut Bankowości, będzie kontynuować działania PREF w 2017 roku ze środków Zarządu Województwa Mazowieckiego oraz Funduszu Inicjatyw Obywatelskich.

FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA JEDYNCE PRASY LOKALNEJ I REGIONALNEJ

"Fundusze europejskie na jedyńce prasy lokalnej i regionalnej" to projekt zrealizowany w okresie sierpień-grudzień 2016 roku, w którym FRIS była partnerem Stowarzyszenia Gazet Lokalnych (SGL) w ramach konkursu dotacji Ministerstwa Rozwoju, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020. Projekt miał na celu podniesienie kompetencji i wiedzy przedstawicieli mediów lokalnych i regionalnych z całej Polski nt. sposobów i metod informowania o funduszach europejskich oraz promowania wiedzy o nich. W działaniach

wzięło udział 700 osób z 16 województw: dziennikarzy i wydawców gazet lokalnych i regionalnych, przedstawiciele środowiska telewizyjnych nadawców lokalnych i regionalnych oraz lokalnych rozgłośni radiowych. We wszystkich województwach odbyły się 3-dniowe warsztaty. Wiedzę zdobytą na warsztatach dziennikarze lokalni uzupełnili uczestnicząc w cyklu webinarium. Gospodarzem tego działania była FRIS: zorganizowaliśmy 5 jednogodzinnych webinarium nt. funduszy europejskich, w których ekspertami byli trenerzy SGL. Nagrania wraz z materiałami są udostępnione na stronie lidera projektu: <http://gazetylokalne.pl/webinaria/>. Budżet projektu to 419.704 PLN (w tym dotacja dla FRIS: 7.750 PLN; wkład własny FRIS: 2.100 PLN).

MOBOLAB – ROBOTY I TABLETY W TWOJEJ SZKOLE

30 listopada 2016 roku FRIS podpisała umowę na realizację projektu pt. „**Mobolab – roboty i tablety w Twojej szkole**”, złożonego w marcu 2016 roku w odpowiedzi na konkurs w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014 – 2020 (Działanie 10.01.02 „Edukacja ogólna w ramach ZIT”). Projekt realizujemy z partnerami: Gminą Wołomin i Miastem Zielonka. Celem projektu jest rozwijanie kompetencji informatycznych uczniów, a także wzrost ich kreatywności i innowacyjności, z 10 szkół podstawowych i gimnazjów z terenu Zielonki i Wołomina. W ramach projektu

realizowane są szkolenia dla nauczycielek i nauczycieli, szkoły otrzymają po 14 robotów edukacyjnych mBot, po 6 zestawów układów programowalnych Arduino wraz z akcesoriami oraz po 14 tabletów (z wyjątkiem Zespołu Szkół w Duczkach w Gminie Wołomin, który posiada już tablety). W roku szkolnym 2017/2018 nauczyciele będą prowadzić lekcje i zajęcia pozalekcyjne z wykorzystaniem robotów, układów Arduino i tabletów w oparciu o scenariusze zajęć przygotowywane w ramach projektu. Budżet projektu to 813.938,75 PLN, w tym dotacja: 651.498,75 PLN (wkład własny zapewniają gminy w postaci wynagrodzeń nauczycieli i użyczenia sal lekcyjnych). Jest to pierwszy złożony przez FRIS wniosek o dofinansowanie z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i pierwszy dofinansowany z tych funduszy. W grudniu 2016 roku zostało zrealizowane pierwsze zadanie w ramach projektu: opracowana „Baza scenariuszy” zajęć i materiałów edukacyjnych w zakresie nauki programowania z wykorzystaniem robotów edukacyjnych, robotyki i wykorzystania tabletów podczas lekcji. W opracowaniu znalazło się ok. 200 scenariuszy lekcji i zajęć pozalekcyjnych oraz ok. 100 materiałów edukacyjnych (filmów instruktażowych, kursów internetowych i samouczków). Projekt będzie realizowany do czerwca 2018 roku.

„E-MOCNI: CYFROWE UMIEJĘTNOŚCI, REALNE KORZYŚCI”

CYFROWE UMIEJĘTNOŚCI,
REALNE KORZYŚCI

30 grudnia 2016 roku została podpisana umowa o dofinansowanie projektu „**e-Mocni: cyfrowe umiejętności, realne korzyści**”. Projekt został złożony w kwietniu 2016 roku w ramach działania 3.1. Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

Liderem tego przedsięwzięcia jest Fundacja Aktywizacja, a partnerami: FRIS, Polski Związek Głuchych (oddział łódzki) oraz Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego. Jest to wielki sukces z uwagi na zasięg przedsięwzięcia (finalnie: 101 gmin z 16 województw, w większości do 20 tys. mieszkańców) oraz jego skalę: budżet projektu to 15.993.550,30 PLN, w tym wnioskowana kwota dofinansowania: 14.582.945,80 PLN; udział FRIS w budżecie projektu to 3.064.848,50 PLN (w tym 1.800 PLN wkładu własnego)

W ramach projektu szkoleniami nt. obsługi komputera i e-usług (publicznych i prywatnych) będzie objętych ponad 22,8 tys. osób dorosłych, w tym 1.800 osób z niepełnosprawnościami. W ramach projektu zostaną:

- przygotowane sylabusy szkoleń dot. e-usług w 9 obszarach wskazanych w „*Ramowym katalogu kompetencji cyfrowych*” (tj.: praca i rozwój zawodowy, edukacja, relacje z bliskimi, realizacja zainteresowań, zdrowie, finanse, religia i potrzeby duchowe, sprawy codzienne, zaangażowanie obywatelskie);
- przeszkoleni trenerzy lokalni (po 1-5 osób z każdej gminy);
- dostarczony sprzęt komputerowy (w tym dla osób z niepełnosprawnościami) do miejsc organizacji szkoleń (w tym bibliotek publicznych);
- wsparte tworzenie gminnych partnerstw na rzecz edukacji cyfrowej.

Realizacja projektu zakończy się w lipcu 2019 roku. Więcej informacji o projekcie: www.e-mocni.org.pl.

FRSI pełni kluczową rolę merytoryczną w tym projekcie, m.in. odpowiada za przygotowanie i aktualizację programów szkoleń dla mieszkańców, przygotowanie i przeprowadzenie 9 kursów e-learningowych oraz przeszkolenie i wsparcie trenerów lokalnych.

TYDZIEŃ Z INTERNETEM

FRSI już po raz szósty koordynowała polską edycję ogólnoeuropejskiej kampanii „Tydzień z Internetem” („Get Online Week”), prowadzonej przez stowarzyszenie Telecentre-Europe. Akcja ma na celu zachęcenie jak największej liczby osób do poznania możliwości Internetu.

Każdego roku w ramach kampanii FRSI wraz z partnerami przygotowuje scenariusze spotkań prezentujących ciekawe i praktyczne możliwości wykorzystania różnorodnych zasobów Internetu. Spotkania odbywają się lokalnie w miejscach oferujących publiczny dostęp do sieci – przede wszystkim w bibliotekach, a także w szkołach, domach kultury, pracowniach komputerowych. Myślą przewodnią szóstej polskiej edycji kampanii, realizowanej w dniach 14-20 marca 2016 roku, było świadome korzystanie z Internetu oraz bezpieczne zakupy w sieci. Uczestnicy mogli dowiedzieć się np. jak ocenić wiarygodność sprzedawcy, bezpiecznie dokonywać płatności, chronić swoje dane i prywatność, stworzyć bezpieczne hasło oraz korzystać z praw przysługujących osobom kupującym w sieci. Temat tegorocznej edycji był inspirowany nową unijną strategią Jednolitego Rynku Cyfrowego, która koncentruje się przede wszystkim na znoszeniu barier w handlu i usługach elektronicznych. W kampanię zaangażowały się 502 instytucje, które zorganizowały spotkania dla ponad 16.000 osób.

Wśród partnerów „Tygodnia z Internetem 2016” byli: Centrum Edukacji Obywatelskiej, Fundacja Aktywizacja, Fundacja Dzieci Niczyje, Fundacja Orange, Fundacja Szkoła z Klasą, Stowarzyszenie WIOSNA (Akademia Przyszłości), mBank, Microsoft, SafeKiddo Foundation, UPC Polska. Swoje scenariusze udostępnili też Fundacja Panoptykon, Fundacja Odkrywców Innowacji oraz Koalicja „Wybieram e-faktury”, w skład której wchodzi: Konfederacja Lewiatan, Orange Polska, UPC Polska oraz Envelo. Wydarzenie zostało objęte patronatem honorowym Ministerstwa Cyfryzacji oraz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W Polsce w sześć dotychczasowych edycji kampanii zaangażowało się już łącznie ponad 2.600 instytucji i ponad 65.000 osób. Wszystkie scenariusze spotkań są dostępne na stronie www.tydzienzinternetem.pl.

NARODOWY COACHING. JAK ROZWINĄĆ NASZE SKRZYDŁA?

Od 2014 roku FRSI współpracuje z Instytutem Badań nad Gospodarką Rynkową (IBnGR) w przedsięwzięciu, w ramach którego w bibliotekach organizowane są debaty lokalne. FRSI zapewnia rekrutację bibliotek-organizatorów debat i moderatorów, przygotowanie scenariusza debaty oraz wspiera bibliotekarzy promocyjnie. Druga edycja debat odbyła się w 52 bibliotekach między 16 a 22 maja 2016 roku, na podstawie scenariusza przygotowanego przez FRSI pt. „Jak

zwiększyć zaangażowanie mieszkańców w sprawy społeczności lokalnej?”. Uczestniczyło w nich ponad 1000 osób - samorządowców, dyrektorów szkół, nauczycieli, uczniów, studentów, pracowników bibliotek i ośrodków kultury, przedstawicieli organizacji pozarządowych, a także działacze obywatelscy, przedsiębiorcy oraz dziennikarze. Spotkania miały formę warsztatów, podczas których starano się określić, co motywuje mieszkańców do działania na rzecz społeczności oraz co ułatwia im zaangażowanie. Debaty były prowadzone przez zewnętrznego moderatora, którego zaangażowanie było możliwe dzięki pozyskanym przez IBnGR środkom zewnętrznego sponsora – banku PKO BP. W ramach przygotowania do debat FRSI przeprowadziła dwa webinaria dla organizatorów, omawiające cele i przebieg debat oraz kwestie komunikacji debat w środowisku lokalnym, a także przygotowała szablony materiałów promocyjnych (np. wzór zaproszenia, wzór plakatu).

Przedsięwzięcie zostało objęte patronatem honorowym Prezydenta RP Andrzeja Dudy. Pozyskane również zostały patronaty medialne Polska Press Grupy, TVP Kultury, a także portalu ngo.pl. W ramach partnerstwa z grupą Polska Press zapowiedzi i relacje z debat zostaną opublikowane w regionalnych tygodniach i dziennikach obejmujących swoim zasięgiem miejscowości, w którym odbędą się debaty. Partnerem merytorycznym jest także Instytut Książki.

Koszt działań FRSI związanych z przygotowaniem debat został pokryty przez IBnGR (umowa dotacji w wysokości 25.000 PLN).

Spotkanie przygotowujące trzecią edycję debat odbyło się na XI Kongresie Obywatelskim "Dojrzały Polacy - lepsza Polska" w dniu 5 listopada 2016 roku. Ponadto, podobnie jak w przypadku dwóch poprzednich edycji kongresu, FRSI była partnerem merytorycznym sesji tematycznej poświęconej rozwojowi lokalnemu, która stanowiła inspirację do ustalenia tematów debat lokalnych. Każdorazowo uczestniczyli w nich przyszli organizatorzy debat.

Pierwsza edycja debat (marzec 2015) odbyła się w 40 bibliotekach nt. kluczowych kompetencji Polaków dla rozwoju Polski w XXI wieku i łącznie wzięło udział prawie 1.200 osób.

NOC BIBLIOTEK

Podobnie jak w roku poprzednim, także w 2016 roku FRSI była współorganizatorem ogólnopolskiej akcji Noc Bibliotek - II wydanie krajowe, która odbyła się wieczorem i w nocy z 4 na 5 czerwca 2016 roku pod hasłem "Wolno czytać!". Głównym organizatorem akcji było Centrum Edukacji Obywatelskiej, a pozostałymi współorganizatorami Fundacja ABCXXI - "Cała Polska czyta dzieciom" i Instytut Książki. FRSI przeprowadziła rekrutację bibliotek - w drugiej edycji akcji wzięło udział 1056 bibliotek. Ponadto FRSI zorganizowała dwa webinaria dla bibliotekarzy: jedno poświęcone akcji "Noc Bibliotek" (w tym także sprawom organizacyjnym związanym z uczestnictwem w akcji) oraz drugie poświęcone wybranym aspektom prawa autorskiego. W obu webinarach wzięło udział łącznie 118 uczestników.

Podobnie jak w przypadku pierwszej edycji "Nocy Bibliotek" inauguracja akcji odbyła się w Bibliotece Narodowej ("Centralna Noc Bibliotek"), z udziałem prof. Jerzego Bralczyka, Artura Barcisia, Wojciecha Jagielskiego, Lidii Ostałowskiej i Jacka Hugo-Badera. Została także zorganizowana projekcja filmu Andrzeja Maleszki "Magiczne drzewo" połączona ze spotkaniem z reżyserem, a wszystkie biblioteki uczestniczące w akcji otrzymały dostęp do filmu i możliwość zorganizowania u siebie pokazu.

INNE AKTYWNOŚCI FRSI

FRSI należy do następujących stowarzyszeń i koalicji:

- >> [Telecentre-Europe](#), stowarzyszenia zrzeszającego telecentra w całej Europie i działającego na ich rzecz.
- >> [Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych](#), zrzeszającej ponad 100 organizacji z całej Polski, stawiającej sobie za cel dbanie o dobre otoczenie społeczno-prawne dla działalności trzeciego sektora. W szczególności FRSI aktywnie uczestniczyła w pracach grupy monitorującej wydatkowanie środków w ramach nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2014-2020.
- >> [Stowarzyszenia Grupa Zagranica](#), skupiającego polskie organizacje pozarządowe zaangażowane w międzynarodową współpracę rozwojową, wspieranie demokracji, pomoc humanitarną i edukację globalną.
- >> [Szerokiego Porozumienia na rzecz Rozwoju Umiejętności Cyfrowych](#), powołanego z inicjatywy Ministra Administracji i Cyfryzacji oraz Lidera Cyfryzacji, pod patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego.
- >> [Koalicji Masz Głos, Masz Wybór](#), animowanej przez Fundację im. S. Batorego, działającej na rzecz zwiększenia uczestnictwa mieszkańców Polski w wyborach.
- >> Koalicji Cyfrowego Włączenia Generacji 50+ ["Dojr@łość w sieci"](#), powołanej przez UPC Polska i Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce

Przedstawicielka FRSI od 2014 roku sprawuje mandat zastępcy członka w **Komitecie Monitorującym Program Operacyjny „Polska Cyfrowa”**. Program ten jest jednym z ponad 20 programów określających przedsięwzięcia wspierane z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w okresie 2014-2020, dotyczy rozwoju szerokopasmowego Internetu, tworzenia e-usług i e-treści administracji publicznej oraz edukacji

cyfrowej. W ostatnim obszarze przewidywane jest m.in. wsparcie dla rozwoju kompetencji cyfrowych grup zagrożonych wykluczeniem cyfrowym, w szczególności na obszarach wiejskich. Łączny budżet programu wynosi ok. 2,56 mld EUR, z czego 2,17 mld EUR ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Komitety monitorujące pełnią funkcję doradczo-opiniodawczą wobec instytucji zarządzającej danym programem operacyjnym (w przypadku programu „Polska Cyfrowa” jest to Ministerstwo Rozwoju). Rozpatrują i zatwierdzają kryteria wyboru projektów w ramach Programu, analizują postęp w zakresie osiągnięcia celów Programu i przedkładają propozycje jego zmian. W ich skład wchodzi przedstawiciele administracji rządowej, samorządowej, organizacji pracodawców i organizacji pozarządowych.

W roku 2016 Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego będzie kontynuowała swoją działalność statutową.

Warszawa, 31 marca 2017 roku

Jacek Królikowski

PREZES ZARZĄDU